

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar AB	Policy	Kapitalförvaltning	LF:2011:0:23	Intern	1
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Dreiman Kristofer		Laurén Göran		Styrelsen	2019-06-17	12.0

Policy för ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning

Fastställd av styrelsen för Länsförsäkringar AB
2019-06-17

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar AB	Policy	Kapitalförvaltning	LF:2011:0:23	Intern	2
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Vers.
Dreiman Kristofer		Laurén Göran		Styrelsen		2019-06-17 12.0

Innehåll

1 INLEDNING..... FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.

1.1 Bakgrund och syfte..... Fel! Bokmärket är inte definierat.

1.2 Omfattning Fel! Bokmärket är inte definierat.

1.2.1 Organisation..... Fel! Bokmärket är inte definierat.

1.2.2 Innehav Fel! Bokmärket är inte definierat.

1.3 Kommunikation och införande Fel! Bokmärket är inte definierat.

2 MÅL FÖR LFAB-KONCERNENS FÖRVALTNING OCH ÄGARSTYRNING FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.

3 LFAB-KONCERNENS FÖRHÅLLNINGSSÄTT OCH AGERANDE.....FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.

3.1 Förhållningssätt till ansvarsfulla investeringar Fel! Bokmärket är inte definierat.

3.1.1 Principer för arbetet med ansvarsfulla investeringar..... Fel! Bokmärket är inte definierat.

3.1.2 Tillämpa ansvarsfulla investeringsstrategier..... Fel! Bokmärket är inte definierat.

3.1.3 Hantera klimatrisker..... Fel! Bokmärket är inte definierat.

3.1.4 Exkludering baserat på ESG-risker..... Fel! Bokmärket är inte definierat.

3.1.5 Ansvarsfulla investeringar i extern förvaltning..... Fel! Bokmärket är inte definierat.

3.1.6 Påverkansarbete i indirekta innehav Fel! Bokmärket är inte definierat.

3.2 Förhållningssätt till ägarstyrning Fel! Bokmärket är inte definierat.

3.2.1 Föra ägardialoger Fel! Bokmärket är inte definierat.

3.2.2 Delta i valberedningar..... Fel! Bokmärket är inte definierat.

3.2.3 Delta och utöva rösträtt på bolagsstämmor Fel! Bokmärket är inte definierat.

3.2.4 Samarbete med andra aktieägare..... Fel! Bokmärket är inte definierat.

3.2.5 Kommunikation med relevanta intressenter i portföljbolag... Fel! Bokmärket är inte definierat.

3.2.6 Övriga principer för aktieägaengagemang Fel! Bokmärket är inte definierat.

3.2.7 Alternativa investeringsfonder..... Fel! Bokmärket är inte definierat.

4 LFAB-KONCERNENS SYNSÄTT OCH FÖRVÄNTAN PÅ BOLAG.....FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar AB	Policy	Kapitalförvaltning	LF:2011:0:23	Intern	3
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Dreiman Kristofer		Laurén Göran		Styrelsen	2019-06-17	12.0

- 4.1 Värna ansvarsfullt och hållbart företagande Fel! Bokmärket är inte definierat.**
- 4.2 Ställningstaganden i ESG-frågor och klimatfrågan specifikt..... Fel! Bokmärket är inte definierat.**
- 4.3 Bolagsstyrning..... Fel! Bokmärket är inte definierat.**
- 4.3.1 Likabehandling av aktieägare **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
- 4.3.2 Valberedningar och styrelser **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
- 4.3.3 Revisorer..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
- 4.3.4 Ersättningsstruktur och incitamentsprogram till ledande befattningshavare **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
- 4.3.5 Kapitalstrukturfrågor..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
- 5 INTRESSEKONFLIKTER..... FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.**
- 6 ÅTERRAPPORTERING, UTVÄRDERING OCH TRANSPARENSFEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.**
- 7 EFTERLEVNAD..... FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.**
- 8 ÄNDRINGAR FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.**

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar AB	Policy	Kapitalförvaltning	LF:2011:0:23	Intern	4
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Beslutad
Dreiman Kristofer		Laurén Göran		Styrelsen		2019-06-17
						Vers.
						12.0

1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Länsförsäkringar utgörs av 23 självständiga, kundägda länsförsäkringsbolag som gemensamt äger Länsförsäkringar AB ("LFAB") med dotterbolag. Länsförsäkringar bedriver verksamhet inom områdena försäkring-, bank-, värdepappers-, fond- och fastighetsförmedling. En del i verksamheten är att bedriva kapital- och fondförvaltning, vilket innebär att Länsförsäkringar placerar kapital, direkt och indirekt, i aktier, räntebärande värdepapper och andra onoterade tillgångsslag.

Syftet med LFAB-koncernens¹ arbete med ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning är att bidra till det övergripande förvaltningsmålet om att långsiktigt skapa största möjliga värde i förvaltningen av kapitalet. Över tid ska arbetet bidra till hållbart värdeskapande, sett utifrån finansiella samt miljömässiga, sociala och bolagsstyrningsrelaterade ("ESG"²) dimensioner. LFAB-koncernens utövande av ägarstyrning vid direkt ägande och, i tillämpliga delar, påverkansarbete mot andra tillgångsslag ska också bidra till hållbart värdeskapande.

1.2 Omfattning och ikraftträdande

1.2.1 Organisation

Denna policy omfattar Länsförsäkringar AB, Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag med dotterbolag, Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag, Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag samt Länsförsäkringar Fondförvaltning AB (nedan kallat "LFAB-koncernen"). Varje berörd styrelse ska därför ta del av och godkänna policyn som gällande för sitt bolag. Policyn gäller från och med dagen då den fastställs av styrelsen för Länsförsäkringar AB. Respektive bolag inom LFAB-koncernen ska vid behov besluta om mer detaljerade riktlinjer och instruktioner inom ramen för denna policy.

LFAB-koncernens bolag beslutar självständigt i frågor som rör röstning i börsbolag, valberedningar och annat ägararbete i placeringsportföljer eller fonder, i enlighet med denna policy.

Fondbolag ska uteslutande handla i fondandelsägarnas gemensamma intresse respektive, avseende alternativa investeringsfonder, i deras investerares³ intresse. Detta i enlighet med lagen (2004:46) om värdepappersfonder, Finansinspektionens fondföreskrifter (FFFS 2013:9),

¹ Se avsnitt **Fel! Hittar inte referenskälla.**.1 för vad i policyn som avses med LFAB-koncernen.

² "ESG" är ett vedertaget begrepp inom finansbranschen, från engelskans "E=environmental, S=social, G=governance".

³ I det följande används endast "fondandelsägare" som gemensamt begrepp för fondandelsägare och investerare, såvida inte annat följer särskilt av texten.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar AB	Policy	Kapitalförvaltning	LF:2011:0:23	Intern	5
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Vers.
Dreiman Kristofer		Laurén Göran		Styrelsen		2019-06-17 12.0

Riktlinjer för fondbolags ägarutövande framtagna av Fondbolagens förening, tillämpliga regler för förvaltare av alternativa investeringsfonder och gällande praxis. Denna skyldighet för Länsförsäkringar Fondförvaltning AB (nedan ”Fondbolaget”) äger alltid företräde framför vad som stadgas i denna policy vid en potentiell intressekonflikt.

1.2.2 Placeringsmetod och tillgångsslag

LFAB-koncernen placerar kapital både direkt och indirekt⁴ i olika tillgångsslag. Denna policy omfattar direktägda innehav i aktier och företagsobligationer, och i tillämplig utsträckning andra direktägda innehav. För indirekta innehav ska policyn tillämpas i den utsträckning det är möjligt att utöva inflytande.

Placeringsmetod och tillgångslagets karaktär påverkar LFAB-koncernens arbete med ansvarsfulla investeringar, ägarstyrning och påverkansarbete. Möjligheten att utöva inflytande är störst i direktägda aktieinnehav, relativt andra tillgångsslag, genom att LFAB-koncernen kan utöva sina rättigheter som aktieägare. Vidare är möjligheten till påverkan stor i samband med upphandling och utvärdering av externa förvaltare.

1.3 Kommunikation och införande

Vd ska informera varje berörd anställd i chefsbefattning om bestämmelserna i denna policy och ansvarar för att policyn införlivas i verksamheten. Kapitalförvaltningen och Fondbolaget inom LFAB-koncernen ansvarar för att integrera arbetet med ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning i respektive förvaltningsorganisation.

Policyn, i helhet eller sammanfattad, ska finnas publikt tillgänglig på Länsförsäkringars hemsida. På Länsförsäkringars hemsida ska även de principer, konventioner och ställningstaganden som LFAB-koncernens arbete med ansvarsfulla investeringar och ESG-frågor utgår ifrån publiceras.

2 Mål för LFAB-koncernens förvaltning och ägarstyrning

LFAB-koncernens övergripande mål i förvaltningen av kapitalet är att långsiktigt skapa största möjliga värde. Arbetet med ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning ska bedrivas inom ramen för det övergripande målet och avser över tid bidra till hållbart värdeskapande. LFAB-koncernen ska agera i syfte att långsiktigt uppnå bästa möjliga värdeskapande i varje portfölj eller fond med hänsyn tagen till deras respektive placeringsinriktning, riskmandat och målsättning.

⁴ Med indirekta avses innehav i externa fonder.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar AB	Policy	Kapitalförvaltning	LF:2011:0:23	Intern	6
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Vers.
Dreiman Kristofer		Laurén Göran		Styrelsen		2019-06-17 12.0

3 LFAB-koncernens förhållningssätt och agerande

3.1 Ansvarsfulla investeringar

LFAB-koncernens arbete med ansvarsfulla investeringar ska genomsyras av ett strukturerat och evidensbaserat arbetssätt. En bristfällig hantering av ESG-frågor kan medföra såväl anseende- som finansiella risker - för LFAB-koncernen, externa förvaltare likväl som enskilda bolag – vilket kan påverka förvaltningens mål negativt. Denna grundläggande syn ska komma till uttryck i LFAB-koncernens arbete med ansvarsfulla investeringar i förvaltningen, både inför potentiella investeringar och i befintliga innehav, för såväl direkta och så långt som möjligt för indirekta innehav.

LFAB-koncernen ska inom ramen för fastställda förvaltningsmål sträva efter att bidra till hållbarhetsinriktade överenskommelser, i synnerhet ett urval av FNs globala mål och Parisavtalet avseende klimatet. LFAB-koncernen ska vidare bedriva ett kontinuerligt utvecklingsarbete inom ansvarsfulla investeringar.

Nedan redogörs översiktligt för vilka principer, strategier och arbetssätt som ska ligga till grund för LFAB-koncernens arbete med ansvarsfulla investeringar. Se avsnitt 4 om LFAB-koncernens syn och förväntningar på bolag i enskilda ESG-frågor.

3.1.1 Principer för arbetet med ansvarsfulla investeringar

LFAB-koncernen följer de FN-stödda principerna för ansvarsfulla investeringar (PRI⁵). Principerna fokuserar bland annat på att integrera ESG-frågor i investeringsanalyser och beslutsprocesser, samt att vara en aktiv ägare. LFAB-koncernens syn på ansvarsfullt företagande utgår från FN-initiativet Global Compacts principer. LFAB-koncernen ska i interna förvaltningsprocesser och ägarstyrning, samt gentemot externa förvaltare och portföljbolag, verka för att Global Compacts principer införlivas i respektive verksamhet.

3.1.2 Tillämpa ansvarsfulla investeringsstrategier

LFAB-koncernen ska bland annat tillämpa nedan angivna ansvarsfulla investeringsstrategier i syfte att på ett adekvat sätt hantera risker och identifiera investeringsmöjligheter:

- ESG-genomlysning: Innehav ska regelbundet genomlysas i syfte att identifiera portföljbolag och andra innehav som misstänks överträda principer för ansvarsfullt företagande eller anses ha höga ESG-risker (exempelvis höga klimatutsläpp).

⁵ PRI - Principles for responsible investments.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar AB	Policy	Kapitalförvaltning	LF:2011:0:23	Intern	7
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Vers.
Dreiman Kristofer		Laurén Göran		Styrelsen		2019-06-17 12.0

- ESG-integration: Väsentliga ESG-frågor, av relevans ur risk och/eller möjlighetsperspektiv för enskilda bolag, sektorer och regioner, bör identifieras och integreras i förvaltningen.
- Påverkansarbete: Tidsperspektivet för påverkansarbete kan variera med hänsyn tagen till bland annat typ av ESG-risk, målsättning, bolag, ägarbild och geografi.
 - Reaktivt – om LFAB-koncernen får kännedom om att ett portföljbolag misstänks överträda principer och riktlinjer för ansvarsfullt företagande ska som huvudregel en analys göras. Om misstanken bekräftas ska påverkansarbete inledas. Påverkansarbetet syftar till att få portföljbolaget att upphöra med överträdelsen samt vidta förebyggande åtgärder.
 - Proaktivt - LFAB-koncernen ska verka för att portföljbolag hanterar och arbetar förebyggande med väsentliga ESG-risker. Identifiering av ESG-risker kan utgå från LFAB-koncernens portföljanalys eller externa analyser. Prioriteringar mellan proaktivt påverkansarbete ska göras utifrån urvalsprinciper, bland annat ägarandel och bedömd allvarlighetsgrad.
- Ägarstyrning: se avsnitt 3.2

3.1.3 Hantera klimatrisker

För kapital- och fondförvaltnings-verksamheterna innebär LFAB-koncernens långsiktiga målbild avseende fossilfrihet ett systematiskt arbete med att reducera klimatrisker. Arbetet ska inriktas mot att dels minska exponeringen mot portföljbolag och övriga innehav med betydande klimatrisker (däribland fossila bränslen), dels bedriva ett aktivt, klimatfokuserat påverkansarbete. Parallellt ska LFAB-koncernen sträva efter att öka andelen investeringar som stödjer övergången till ett mer hållbart och klimatsmart samhälle.

LFAB-koncernen ska årligen, som en del av arbetet med klimatrisker, mäta och analysera koldioxidavtrycket samt genomföra klimatinriktade scenarioanalyser (exempelvis mot 2-gradermålet, enligt Parisavtalet) för noterade aktier och i möjligaste mån för andra tillgångsslag.

3.1.4 Exkludera baserat på ESG-risker

LFAB-koncernen kan utifrån en helhetsbedömning besluta att undvika och exkludera direktägda innehav baserat på ESG-risker. Exkludering av innehav görs antingen utifrån en definierad omsättningsgräns eller helt och hållet.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar AB	Policy	Kapitalförvaltning	LF:2011:0:23	Intern	8
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Vers.
Dreiman Kristofer		Laurén Göran		Styrelsen		2019-06-17 12.0

LFAB-koncernen har en publikt tillgänglig lista som redovisar aktuella exkluderingskriterier⁶. Kriterierna appliceras på direktägda noterade aktier och företagsobligationer, och med en strävan att så långt som möjligt appliceras på onoterade tillgångar. Listan ska även inkludera namn på de noterade bolag som träffas av exkluderingskriterierna. Vidare kan beslut om exkludering fattas om påverkansdialog med portföljbolag rörande ESG-risk(er) inte når önskvärt resultat och en konsekvensanalys visar att olika möjligheter till påverkan har prövats samt att risken bedöms som hög.

LFAB-koncernen strävar efter att externa förvaltare både ska tillämpa ett förhållningssätt till exkluderingskriterier i enlighet med denna policy samt följa aktuella exkluderingskriterier.

3.1.5 Ansvarsfulla investeringar i förhållande till externa förvaltare

LFAB-koncernen investerar direkt och indirekt i olika tillgångsslag. LFAB-koncernens förmåga att särskilja externa förvaltare och fonder som bidrar till hållbart värdeskapande från de som inte gör det ska säkerställas. Analys av externa förvaltares kapacitet att integrera ESG-frågor i förvaltningsprocesser och i ägar-/påverkansarbete, både för förvaltare av noterade samt onoterade tillgångar, ska genomföras. Analys, bedömning och betygssättning ska genomföras vid selektion av ny extern förvaltare samt genom årlig uppföljning. Den årliga uppföljningen ska främst genomföras på förvaltare av noterade tillgångar.

Försämras den externa förvaltarens arbete med ansvarsfulla investeringar ska påverkansarbete med förvaltaren inledas för att nå förbättring. Uppnås inte förbättring kan LFAB-koncernen välja att avyttra innehavet.

3.1.6 Påverkansarbete i indirekta innehav

Påverkansarbete i indirekta innehav ska huvudsakligen ske via de externa förvaltarna, genom att LFAB-koncernen verkar för att förvaltarna för vidare LFAB-koncernens syn och förväntningar till enskilda bolag (se rubrik 4). Gemensamt påverkansarbete med representanter både från LFAB-koncernen och externa förvaltare kan bedrivas mot enskilda bolag.

3.2 Ägarstyrning

LFAB-koncernens ägarstyrning i portföljbolag syftar till att bidra till det övergripande förvaltningsmålet om att långsiktigt skapa största möjliga värde. Över tid ska arbetet med

⁶ Gällande exkluderingskriterier uppdateras från tid till annan och omfattar åtminstone innehav som kan kopplas till kontroversiella vapen, gruv- och energibolag med en betydande andel av sin omsättning från förbränningskol samt tobaksproducenter med en betydande andel av sin omsättning från tobak. Listan med kriterier och bolag som träffas är tillgänglig via [länk](#).

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar AB	Policy	Kapitalförvaltning	LF:2011:0:23	Intern	9
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Vers.
Dreiman Kristofer		Laurén Göran		Styrelsen		2019-06-17 12.0

ägarstyrning bidra till hållbart värdeskapande. Motsvarande synsätt gäller för indirekta innehav och ska betonas gentemot externa förvaltare så att de tillämpar det i sin ägarstyrning och sitt påverkansarbete för andra tillgångsslag än noterade aktier.

LFAB-koncernen ska inom ramen för investeringsprocessen löpande bevaka relevanta omvärlds- och bolagshändelser, inklusive överträdelser kopplat till ESG-frågor, för LFAB-koncernens portföljbolag. Analyser och slutsatserna från bevakningen ska utgöra grunden för olika former av ägarstyrning, vilka presenteras översiktligt nedan.

3.2.1 Föra ägardialoger

LFAB-koncernen ska regelbundet föra dialog med företrädare för portföljbolag i primärt Sverige och övriga Norden. För bolag utanför Norden samarbetar LFAB-koncernen i stor utsträckning med anlidade externa förvaltare. Dialogerna utgör en del av arbetet med att kontinuerligt övervaka och påverka relevanta områden som rör portföljbolagens strategi, finansiella och icke-finansiella resultat och risker, kapitalstruktur, samt ESG-frågor.

3.2.2 Delta i valberedningar

LFAB-koncernen ska som huvudregel delta i valberedningar i de bolag där LFAB-koncernen är en betydande ägare.

LFAB-koncernen ska arbeta aktivt för att styrelser, med hänsyn till bolagets verksamhet, utvecklingsskede och övriga förhållanden, uppnår en ändamålsenlig sammansättning präglad av mångsidighet och bredd avseende de bolagsstämموالدا ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund. En jämn könsfördelning och kompetens inom väsentliga ESG-frågor ska eftersträvas.

3.2.3 Delta och utöva rösträtt på bolagsstämmor

LFAB-koncernen ska sträva efter att delta på bolagsstämmor och utnyttja sin rösträtt i bolag där LFAB-koncernen är en betydande ägare, har ingått i valberedningen, där det av andra skäl bedöms vara väsentligt, eller där ESG-frågor är upptagna på bolagsstämmans dagordning. När LFAB-koncernen röstar på utländska bolagsstämmor ska det som huvudregel ske genom distansröstning ("proxy voting") och med hjälp av röstningsrådgivare.

LFAB-koncernen ska säkerställa att relevant information finns tillgänglig som underlag till analys och röstningsbeslut, främst med stöd av abonnemang på extern ägartjänst och löpande intern bevakning.

I de fall LFAB-koncernen bedömer att förslag till stämmobeslut kan strida mot denna policy bör LFAB-representanter ta kontakt med portföljbolaget för att få bättre förståelse för

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar AB	Policy	Kapitalförvaltning	LF:2011:0:23	Intern	10
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Vers.
Dreiman Kristofer		Laurén Göran		Styrelsen		2019-06-17 12.0

förslaget. Röstningsrådgivare bör anlitas inför bolagsstämmor som bedöms vara mer komplicerade och dessutom regelmässigt inför röstning utanför Sverige. Om LFAB-koncernen beslutar att rösta nej till ett beslutsförslag ska portföljbolaget i fråga meddelas detta inför bolagsstämman. Ombud som röstar nej bör i normalfallet också motivera beslutet på bolagsstämman. LFAB-koncernen ska begära att dess nej-röster tas till protokollet.

LFAB-koncernen ska på Länsförsäkringars hemsida årsvis redovisa sitt deltagande på bolagsstämmor samt, i de fall omröstningarna inte är obetydliga, sina lagda röster och framförda förslag.

3.2.4 Samarbete med andra aktieägare

LFAB-koncernen anser att samarbeten med andra investerare är ett lämpligt verktyg för att påverka portföljbolag att agera i enlighet med koder för bolagsstyrning, internationella riktlinjer samt att förbättra styrning, hantering och transparens avseende ESG-frågor. LFAB-koncernen deltar i flera samarbeten och initiativ med andra investerare för att främja ett effektivt ägarutövande och bidra till förvaltningens mål.

3.2.5 Kommunikation med relevanta intressenter i portföljbolag

Kommunikation med relevanta intressenter inom och i relation till portföljbolag, så som intresseorganisationer och leverantörer, ska ske i den utsträckning det gynnar LFAB-koncernens mål och främjar ett effektivt ägarutövande inom LFAB-koncernen. Kommunikationen ska bedrivas på egen hand, via externa förvaltare och/eller via externa konsulter.

3.2.6 Övriga principer för aktieägaengagemang

Överväger LFAB-koncernen att använda aktielån i en fond görs en bedömning i varje enskilt fall om det är lämpligt eller inte ur ett ägarperspektiv. Om aktier lånas ut bör de i normalfallet återkallas i samband med en bolagsstämma eller tidpunkt för utseende av valberedning.

3.2.7 Alternativa investeringsfonder

I de fall LFAB-koncernen avser att förvalta alternativa investeringsfonder (AIF), vilka investerar direkt i aktier, ska LFAB-koncernen utforma lämpliga och effektiva strategier för att fastställa när och hur rösträtter i de förvaltade alternativa investeringsfonderna ska utövas.

4 LFAB-koncernens syn och förväntningar på bolag

För att vara långsiktigt hållbara, lönsamma och konkurrenskraftiga bör bolag, likväl som förvaltare, ta ansvar för och på ett strukturerat sätt hantera risker och möjligheter avseende

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar AB	Policy	Kapitalförvaltning	LF:2011:0:23	Intern	11
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Vers.
Dreiman Kristofer		Laurén Göran		Styrelsen		2019-06-17 12.0

ESG-frågor. Vidare bör bolag öppet och transparent rapportera sitt arbete enligt vedertagna standarder och uppmuntras att följa riktlinjer beträffande transparens med ESG-frågor⁷.

Nedan presenteras LFAB-koncernens övergripande syn och förväntningar beträffande (i) ansvarsfullt och hållbart företagande, (ii) ESG-frågor och klimatfrågan specifikt, och (iii) bolagsstyrning.

4.1 Ansvarsfullt och hållbart företagande

LFAB-koncernen förväntar sig konkret att portföljbolag och andra innehav:

- Införlivar Global Compacts principer gällande mänskliga rättigheter, arbetsrättsliga frågor, miljö och antikorrupcion i sina respektive verksamheter. Dessa principer bygger i sin tur på internationella konventioner och riktlinjer (se förteckning på Länsförsäkringars hemsida).
- Identifierar och hanterar väsentliga ESG-frågor, både risker och möjligheter, i sin verksamhet och gentemot anställda, leverantörer och andra nyckelintressenter i samhället.
- Arbetar med för verksamheten relevanta globala mål

Bolag som LFAB-koncernen investerar i direkt och indirekt förväntas hantera dessa ramverk och områden, oavsett om de riktar sig till stater eller enskilda organisationer, samt agera när överträdelser och incidenter relaterade till ESG-frågor inträffar.

4.2 Ställningstaganden i ESG-frågor och klimatfrågan specifikt

LFAB-koncernens ställningstaganden i enskilda ESG-frågor ska offentliggöras på Länsförsäkringars hemsida. Ställningstagandena uttrycker LFAB-koncernens synsätt, förväntningar, och i vissa fall krav, på hur bolag och externa förvaltare bör bedriva sin verksamhet och beakta enskilda ESG-frågor. Ställningstagandena tillämpas på direkta innehav, i likhet med exkluderingskriterierna (se 3.1.4)

Klimatet är specifikt en prioriterad ESG-fråga inom LFAB-koncernen, både utifrån risk- och möjlighetsperspektiv. LFAB-koncernen förväntar sig att bolag och externa förvaltare identifierar, hanterar och rapporterar relevanta fysiska och marknadsrelaterade klimatrisker, som huvudregel i enlighet med riktlinjer från initiativet Task force on climate-related financial disclosure (TCFD).

⁷ Exempelvis Global Reporting Initiative (GRI) och Sustainability Accounting Standards Board (SASB).

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar AB	Policy	Kapitalförvaltning	LF:2011:0:23	Intern	12
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Vers.
Dreiman Kristofer		Laurén Göran		Styrelsen		2019-06-17 12.0

4.3 Bolagsstyrning

LFAB-koncernens förväntan är att svenska noterade bolag, utöver aktiebolagslagen, följer Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden"). Koden bygger på principen "följ eller förklara" vilket möjliggör för bolag att avvika från bestämmelser om skäl till avvikelse redovisas. LFAB-koncernen kan välja att stödja välgrundade avvikelser från koden om det i det enskilda fallet skulle anses leda till bättre bolagsstyrning. LFAB-koncernen strävar efter att rekommendera utländska bolag att följa de bolagskoder som gäller på de marknader de är noterade på.

Rubrikerna nedan ska ses som LFAB-koncernens förtydliganden och tillägg till Kodens bestämmelser.

4.3.1 Likabehandling av aktieägare

LFAB-koncernen ska verka för att aktier med samma ekonomiska rätt i bolaget ska behandlas lika i ekonomiskt hänseende. LFAB-koncernen ställer sig positiva till att minska skillnaderna i rösträtt och stödjer samtidigt inte åtgärder som innebär att röstsskillnader införs. LFAB-koncernen ska verka för att röstsvagare aktieägares rättigheter beaktas och inte förfördelas ekonomiskt i samband med uppköpserbjudanden, likvidation av bolag och vid utdelning. Vidare motsätter sig LFAB-koncernen extra utdelning eller andra förmåner till de aktieägare som röstar på bolagsstämman.

4.3.2 Valberedningar och styrelser

LFAB-koncernens syn är att svenska noterade bolag ska ha en valberedning. Processen för valberedningens arbete ska vara transparent. Valberednings arbete och nominering av ledamöter ska baseras på en strukturerad utvärdering av sittande styrelse samt bolagets framtida behov. LFAB-koncernen anser att som huvudregel ska insiderinformation inte delges ledamöterna av valberedningen. Om en ledamot av valberedningen skulle erhålla insiderinformation är det dennes ansvar att iaktta gällande regler om insiderinformation.

LFAB-koncernen uppmuntrar att styrelseledamöter har aktieägarintressen i bolaget. Kompetens och ansvar för ESG-frågor blir allt viktigare i styrelsens arbete och det bör återspeglas av styrelsens sammansättning. Det bör finnas en god balans mellan beroende och oberoende ledamöter för att säkerställa att minoritetägarintressen tillvaratas. Även styrelsens storlek ska tas i beaktande i syfte att hålla nere antalet ledamöter i de fall bolagets komplexitet inte kräver annat. Styrelseledamöter ska tillvarata samtliga aktieägares intressen.

Arvode till styrelsen ska vara marknadsmässigt och avspegla styrelsens ansvar och arbetsinsats. Särskilt arvode för utskottsarbete kan utgå utifrån bedömd arbetsinsats och ansvar.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar AB	Policy	Kapitalförvaltning	LF:2011:0:23	Intern	13
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Dreiman Kristofer		Laurén Göran		Styrelsen	2019-06-17	12.0

Frågan om ansvarsfrihet för styrelse och ledning ska bedömas i varje enskilt fall och som huvudregel ska rekommendation från respektive bolags externa revisor följas. Ansvarsfrihet kan komma att nekas i särskilda situationer.

4.3.3 Revisorer

Valberedningen ska lämna förslag på val av och arvode till revisorer. LFAB-koncernen anser att transparens kring processen för revisorsval, mandattider och fokus på revisorernas oberoende gentemot bolaget, dess ledning och styrelse är centrala frågor för en tillfredsställande kontrollmiljö. Revisionsbolagets uppdrag bör i huvudsak bestå av revision.

4.3.4 Ersättningsstruktur och incitamentsprogram till ledande befattningshavare

Det är styrelsens ansvar att bolaget har en genomtänkt och ändamålsenlig ersättningsstruktur. LFAB-koncernen anser att det ska finnas en ersättningspolicy med övergripande riktlinjer för kompensation till ledande befattningshavare⁸. Ersättning ska vara skälig, marknadsmässig och väl balanserad i sina olika delar. Rörlig ersättning ska vara prestationskopplad och prestationen ska helst inbegripa befattningshavares arbete med för bolaget väsentliga ESG-frågor.

LFAB-koncernen anser vidare att avgångsvederlag ska begränsas till ett visst belopp eller tidsperiod, som i allmänhet inte ska överstiga ett belopp motsvarande den fasta ersättningen för två år.

LFAB-koncernen anser att aktierelaterade incitamentsprogram kan vara ett komplement till övriga ersättningsformer, särskilt om det avser skapa långsiktiga aktieägarvärden. I de fall LFAB-koncernen stödjer ett program ska det vara utformat så att bolagsledningens intressen är gemensamma med ägarnas, mätbart, långsiktigt, ha ett tak och dess utfall baseras på uppnådda prestationer. LFAB-koncernen ser positivt på att prestation baseras på ESG-relaterade nyckeltal. Bolagets styrelse ansvarar för regelbunden utvärdering av befintlig ersättningsstruktur och aktierelaterade incitamentsprogram. Resultat av genomförd utvärdering ska offentliggöras på bolagets hemsida.

4.3.5 Kapitalstrukturfrågor

LFAB-koncernen stödjer normalt förslag från styrelsen avseende förändringar i bolagets kapitalstruktur om de är väl motiverade, rimliga i storlek och tidsbegränsade. Öppna mandat längre än ett år bör inte förekomma. LFAB-koncernen anser att bolag bör ha en

⁸ Med ledande befattningshavare avses den personkrets för vilka bolaget ska särredovisa löner och andra ersättningar enligt årsredovisningslagen (1995:1554), dvs styrelseledamöter, verkställande direktör och samtliga personer i bolagets ledning. Med bolagsledningen avses samma personkrets exklusive styrelseledamöter.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar AB	Policy	Kapitalförvaltning	LF:2011:0:23	Intern	14
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Dreiman Kristofer		Laurén Göran		Styrelsen	2019-06-17	12.0

kommunicerad utdelningspolicy. Bolag vars styrelse inte beslutat om en policy för utdelning bör göra detta i syfte att stötta en god kommunikation med sina ägare.

LFAB-koncernen anser att nyemissioner som huvudregel bör ske som kontantemissioner med företrädesrätt för befintliga aktieägare men avvikelse kan ske om det är motiverat. Vid beslut om nyemissioner ska utspädningseffekten tas i beaktande och vid behov motiveras av styrelsen. Nyemissioner är förknippade med kostnader och styrelsen ska alltid vid en nyemission noga utvärdera andra finansieringsalternativ. LFAB-koncernen anser att det bör ställas mycket höga krav på proceduren och transparensen kring motiven och prissättningen i de undantagsfall då riktade nyemissioner föreslås. Riktade nyemissioner bör inte enbart avse röststarka aktier.

LFAB-koncernen anser att förslag beträffande återköp av egna aktier ska vara väl motiverade och att förutsättningarna för när styrelsen kan utnyttja ett eventuellt bemyndigande ska tydliggöras för aktieägarna.

5 Intressekonflikter

LFAB-koncernen ska söka förhindra att intressekonflikter uppstår i samband med att rösträtt används. Om en intressekonflikt ändå uppstår ska denna hanteras med öppenhet och professionalism och i enlighet med vid var tid gällande styrdokument avseende identifiering och hantering av intressekonflikter.

6 Åtterrapporing, utvärdering och transparens

Länsförsäkringars hemsida ska användas som kommunikationskanal för att informera om det övergripande arbetet med ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning. På hemsidan ska årligen rapporter om arbetet med ansvarsfulla investeringar publiceras. Vidare bör där finnas information om arbetet i valberedningar, röstning på bolagsstämmor, ställningstaganden i ESG-frågor, koldioxidavtryck i LFAB-koncernens egna fonder och utvalda portföljer, samt den vid var tid gällande listan rörande exkluderingskriterier och exkluderade bolag. På årlig basis ska LFAB rapportera till PRI kring hur arbetet med att följa PRIs principer har utvecklats.

7 Efterlevnad

Vd och berörd anställd i chefsbefattning ansvarar för att detta styrdokument följs och att det finns egenkontroller och rutiner i verksamheten som säkerställer en god intern kontroll.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar AB	Policy	Kapitalförvaltning	LF:2011:0:23	Intern	15
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Dreiman Kristofer		Laurén Göran		Styrelsen	2019-06-17	12.0

8 Ändringar

Denna policy ska behandlas och fastställas av styrelsen minst en gång per år även om inga ändringar ska beslutas. Chefen för Kapitalförvaltningen är dokumentansvarig och ansvarar för att policyn uppdateras vid behov, i nära samråd med berörda inom LFAB-koncernen.